

PRAVILA
o utvrđivanju bližih uslova emitovanja, registrovanja i trgovanja
kratkoročnim dužničkim hartijama od vrijednosti

("Sl. list RCG", br. 34/07)

Član 1

Ovim pravilima uređuju se bliži uslovi emitovanja, registrovanja i trgovanja kratkoročnim dužničkim hartijama od vrijednosti (u daljem tekstu: kratkoročne hartije od vrijednosti).

Kratkoročne hartije od vrijednosti, u smislu ovih pravila, su hartije od vrijednosti čiji je rok dospijea kraći od godinu dana od dana emitovanja, i to:

- 1) obveznice kojima se emitent obavezuje da imaocu obveznice, u roku njene dospelosti, isplati iznos vrijednosti na koji ona glasi i ugovorenu kamatu;
- 2) certifikati o depozitu kojima se emitent obavezuje da imaocu certifikata isplati iznos deponovanih sredstava sa pripadajućom kamatom u utvrđenom roku; i
- 3) drugi finansijski instrumenti koje Komisije za hartije od vrijednosti (u daljem tekstu: Komisija), u skladu sa zakonom, odredi kao kratkoročne hartije od vrijednosti,

Ova pravila se, saglasno odredbama člana 44g stav 4 Zakona o hartijama od vrijednosti ("Službeni list RCG", broj 59/00 i 28/06), ne primjenjuju na emitovanje i trgovanje državnim zapisima koje emituje Republika Crna Gora.

Član 2

Emitent kratkoročnih hartija od vrijednosti može biti Republika Crna Gora, jedinica lokalne samouprave, privredno društvo koje ima svojstvo pravnog lica i drugo pravno lice upisano u Centralni registar Privrednog suda.

Emisija kratkoročnih hartija od vrijednosti vrši se putem javne ponude.

Emitent koji vrši emisiju kratkoročnih hartija od vrijednosti (u daljem tekstu: emitent) podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje prospekta za javnu ponudu emisije kratkoročnih hartija od vrijednosti.

Uz zahtjev iz stava 3 ovog člana, emitent Komisiji dostavlja:

- 1) akt o osnivanju (ugovor ili odluka);
- 2) statut, odnosno drugi opšti akt o organizaciji;
- 3) kopiju potvrde o upisu u Centralni registar Privrednog suda (u daljem tekstu: CRPS) i rješenja ovlašćenog organa o izdavanju dozvole za rad i dozvole za osnivanje;
- 4) kopiju rješenja o upisu u registar emitenata kod Komisije;
- 5) odluku o emisiji kratkoročnih hartija od vrijednosti;
- 6) zapisnik sa sjednice organa ovlašćenog za donošenje odluke o emisiji, na kojoj je donijeta odluka o emisiji;
- 7) predlog prospekta;
- 8) predlog oglasa o javnom pozivu za upis i uplatu kratkoročnih hartija od vrijednosti, u kome je obavezno navesti najbitnije podatke iz prospekta;
- 9) bilans stanja i bilans uspjeha za prethodnu godinu poslovanja i posljednji periodični obračun tekuće godine, sa izvještajem ovlašćenog revizora, odnosno mišljenjem ovlašćenog revizora o bonitetu emitenta, a kada su emitenti banke i posljednji periodični izvještaj o poslovanju koji su dostavili Centralnoj banci Crne Gore, u skladu sa propisima;
- 10) izvještaj nosioca platnog prometa kod koga emitent vodi račun o stanju poslovnog računa emitenta za posljednjih 60 dana prije podnošenja zahtjeva i o kretanju likvidnosti emitenta, tj. o dospjelim, a neisplaćenim obavezama na dan podnošenja zahtjeva i o broju dana u blokadi u prethodnoj godini i u tekućoj godini do dana podnošenja zahtjeva;
- 11) izjavu odgovornog lica da je emisija zasnovana na zakonskim propisima i da su podaci navedeni u prospektu vjerodostojni i pravno valjani;
- 12) ovlašćenje za lice sa kojim će Komisija sarađivati u postupku razmatranja zahtjeva za emisiju;
- 13) dokaz o uplati propisane naknade Komisiji.

Priloge iz stava 3 tač. 1), 2), 3) i 4) ovog člana emitent dostavlja Komisiji prilikom podnošenja prvog zahtjeva za odobrenje prospekta za javnu ponudu emisije kratkoročnih hartija od vrijednosti, a pri podnošenju sljedećih zahtjeva za odobrenje prospekta za javnu ponudu emisije kratkoročnih hartija od vrijednosti emitent Komisiji dostavlja samo izmjene i dopune tih akata ili izjavu odgovornog lica da takvih izmjena nije bilo.

Komisija može zahtijevati od emitenta dostavljanje i druge dokumentacije, osim dokumentacije iz stava 3 ovog člana, za koju ocijeni da je neophodna za odlučivanje po zahtjevu za odobrenje prospekta za javnu ponudu emisije kratkoročnih hartija od vrijednosti.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, u slučajevima kada su podnosioci zahtjeva iz stava 2 ovog člana Republika Crna Gora ili jedinice lokalne samouprave, Komisija može od ovih emitenata zahtijevati da dostave drugu odgovarajuću dokumentaciju, u skladu sa specifičnostima budžetskog finansiranja.

Član 3

Kratkoročne hartije od vrijednosti ne smiju se izdavati s klauzulom odgađanja dospijeca izdavanjem nove serije tih hartija od vrijednosti.

Član 4

Odluka nadležnog organa emitenta o emisiji kratkoročnih hartija od vrijednosti, osim zakonom propisanih elemenata, sadrži naročito i:

- Naziv, sjedište i matični broj emitenta;
- Redni broj emisije;
- Vrstu kratkoročnih hartija od vrijednosti;
- Svrhu (namjenu) emisije;
- Obim emisije;
- Broj kratkoročnih hartija od vrijednosti koje se emituju i oznaku serije;
- Inicijalnu, odnosno nominalnu vrijednost kratkoročne hartije od vrijednosti, ako je utvrđena,
- Opis prava iz kratkoročnih hartija od vrijednosti;
- Visinu kamata i način izračunavanja kamate na kratkoročne hartije od vrijednosti;
- Rokove i način plaćanja obaveza iz kratkoročnih hartija od vrijednosti (glavnice, kamate i dr.);
- Vrijeme i vrstu mogućeg obezbjeđenja i naziv institucija koje daju to obezbjeđenje;
- Datum dospijeca kratkoročnih hartija od vrijednosti.

Rok dospijeca kratkoročnih hartija od vrijednosti može trajati najduže do datuma dospijeca tih hartija označenog u odluci o emisiji.

Član 5

Prospekt obavezno sadrži podatke o:

- 1) kratkoročnim hartijama od vrijednosti koje se emituju;
- 2) pravnom statusu i kapitalu emitenta;
- 3) poslovnoj aktivnosti emitenta;
- 4) finansijskoj poziciji emitenta; i
- 5) odgovornim licima emitenta.

Komisija može zahtijevati od emitenta da u prospekt unese i druge podatke, osim podataka iz stava 1 ovog člana, za koje ocijeni da ih je neophodno navesti za odlučivanje o odobrenju prospekta.

Član 6

Prospekt obavezno sadrži podatke o:

1) kratkoročnim hartijama od vrijednosti, i to:

- redni broj emisije kratkoročnih hartija od vrijednosti;
- obim i seriju emisije kratkoročnih hartija od vrijednosti;
- oznaku vrste i klase kratkoročnih hartija od vrijednosti, njihov ukupan broj i opis prava sadržanih u takvim hartijama od vrijednosti;
- cijenu ili način utvrđivanja cijene;
- period u kom je otvoren upis i uplata kratkoročnih hartija od vrijednosti, mjesto, način i vrijeme tog upisa i uplate;
- naznaka o zadržanom pravu emitenta na prekid upisa i uplate kratkoročnih hartija od vrijednosti prije utvrđenog roka;
- pravo preče kupovine, korisnici i obim tog prava, ako postoji;
- ograničenja kupovine, obim ograničenja i lica na koje se odnosi, ako postoje;
- ograničenja prometa, ako postoje;
- način obračuna kamate i period u kojima će se isplaćivati (npr. polugodišnje, o dospelosti, naznaku da li se za obračun kamate koristi stvarni broj dana u određenom periodu, uključivanje ili isključivanje zadnjeg dana od dana dospjeća poslednje kamate, oznaku datuma kada će biti prva isplata kamate i sl.);
- prava imaoca kratkoročne hartije od vrijednosti u slučaju kašnjenja sa isplatom kamate i način obračuna zakonske zatezne kamate u slučaju sa kašnjenjem emitenta u isplati kamate;
- pravo emitenta na prijevremeni otkup kratkoročnih hartija od vrijednosti i uslovi pod kojima emitent ima pravo na prijevremeni otkup kratkoročnih hartija od vrijednosti ili naznaka da emitent nema pravo na prijevremeni otkup ovih hartija od vrijednosti;
- prava na prijevremenu isplatu kratkoročnih hartija od vrijednosti i uslovi pod kojima imalac kratkoročne hartije od vrijednosti može zahtijevati isplatu prije dospelosti (u slučaju kašnjenja sa isplatom kamata, kršenja

obaveza iz jemstva, rok koji je potrebno da protekne od prvog dana docnije da bi imalac kratkoročne hartije od vrijednosti stekao pravo na prijevremene isplate kratkoročne hartije od vrijednosti i sl.).

- naziv i adresu institucija preko kojih emitent podmiruje obaveze prema kupcima kratkoročnih hartija od vrijednosti;
 - izjavu o investiranju u kojoj se navode podaci o namjeri emitenta u pogledu ciljeva i načina korišćenja kapitala koji će se pribaviti prodajom kratkoročnih hartija od vrijednosti;
 - ako je jedno ili više lica izdalo garanciju za izvršenje obaveza po kratkoročnim hartijama od vrijednosti na koje se prospekt odnosi, prospekt mora sadržati i podatke o garantu, i to: obavezujuće izjave garanta; podatke da li jemstvo daju kao obični ili solidarni jemci; rok u kome su jemci obavezni da izvrše isplatu cijene kratkoročnih hartija od vrijednosti o dospelosti; naznaku da se obaveze jemaca odnose na sve vlasnike obveznica, kao i naznaku da su svi vlasnici kratkoročnih hartija od vrijednosti ovlašćeni postavljati zahtjev za isplatu prema svim jemcima ako je dato solidarno jemstvo; naznaku da solidarno jemstvo ostaje na snazi dok sve obaveze emitenta koje proizlaze iz kratkoročnih hartija od vrijednosti ne budu u potpunosti ispunjene, kao i da su u njima sadržane obaveze dopuna, a ne zamjena za bilo koja druga prava koja bi vlasnik mogao imati na osnovu kratkoročnih hartija od vrijednosti; kada i kojim redosljedom se imalac kratkoročnih hartija od vrijednosti može pozivati na prava iz garancije (poslije ili bez prethodnog zahtjeva za ostvarenjem bilo kojeg prava i bez preduzimanja ikakvih radnji ili postupaka prema emitentu); podatke iz bilansa stanja i bilansa uspjeha garanta, sa izvještajima o izvršenoj reviziji, za posljednju poslovnu godinu;
- 2) pravnom statusu i kapitalu emitenta i garanta za ispunjenje obaveza iz kratkoročnih hartija od vrijednosti, i to:
- naziv i adresu sjedišta, pravni oblik i datum osnivanja, broj rješenja registarskog suda i matični broj;
 - registarski broj u Registru emitenata kod Komisije;
 - iznos ukupnog kapitala sa stanjem na dan posljednjeg periodičnog obračuna i posljednjeg godišnjeg računa;
 - svojinska struktura kapitala sa stanjem na tri dana prije podnošenja zahtjeva;
 - ako je emitent kratkoročnih hartija od vrijednosti akcionarsko društvo, broj akcija svake klase akcijskog kapitala, inicijalnu, odnosno nominalnu vrijednost takvih akcija, ako je utvrđena, i iznos plaćen za te akcije; i

- kapitalske veze sa drugim pravnim licima;

3) poslovnoj aktivnosti emitenta, i to:

- opis djelatnosti, odnosno predmeta poslovanja prema registraciji, sa navođenjem dominantne djelatnosti na osnovu koje je izvršeno statističko razvrstavanje emitenta;
- pregled relativnih pokazatelja poslovanja koji se za pojedine emitente propisuju u skladu sa posebnim zakonom;
- pregled važnijih tekućih investicija;
- faktori u vezi sa rizikom poslovanja (npr. neatestirani proizvodi, tok novca ili problem likvidnosti, zavisnost od glavnog snabdjevača ili kupca, priroda poslovanja, nedostatak tržišta i sl.) koji utiču da se investicija iz poslovanja realizuje ili da investicija ostvari adekvatan rezultat;
- detaljni podaci o sudskim ili drugim sporovima ili drugim pravnim postupcima koji mogu značajnije uticati na finansijski položaj;

4) finansijskoj poziciji emitenta, koji obuhvataju podatke o imovini i zaduženosti, finansijskom položaju i dobitku ili gubitku emitenta u prethodnoj godini, i to:

- podatke iz bilansa stanja i bilansa uspjeha, sa izvještajima o izvršenoj reviziji, za posljednju poslovnu godinu, pri čemu se podaci iz pojedinih godina prikazuju na tabelama, što omogućava upoređivanje pojedinih stavki iz uzastopnih finansijskih godina;
- iznos i strukturu poreza, doprinosa, naknada i drugih obaveza plaćenih u posljednjoj poslovnoj godini i opis zaduženosti emitenta na posljednji dan kvartala koji prethodi ponudi i pregled dugova emitenta do vremena kada sve kratkoročne hartije od vrijednosti koje se nude na prodaju trebe da budu otkupljene,
- naziv pravnog lica i ime i prezime fizičkog lica koje je izvršilo reviziju, a ako je to lice odbilo da obavi ili potpiše reviziju ili je u reviziju uključilo određene rezerve, te činjenice moraju biti navedene zajedno sa razlozima koji su ga naveli da tako postupi;

5) odgovornim licima emitenta, i to:

- imena i prezimena, adrese i kvalifikaciona struktura članova odbora direktora, izvršnog direktora i sekretara emitenta, odnosno drugih odgovornih lica emitenta;
- podatke o njihovom dosadašnjem radnom iskustvu;
- učešće ovih lica u akcijskom kapitalu emitenta ili drugih akcionarskih društava, sa brojem i vrstom akcija i procentom učešća u akcijskom kapitalu.

Prospekt obavezno sadrži izjavu potpisanu od odgovornog lica emitenta koja glasi:

"U skladu sa saznanjima i podacima kojima raspolažemo, izjavljujem da svi podaci iz ovog prospekta čine cjelovit i istinit prikaz sredstava i izvora sredstava, finansijske pozicije i rezultata poslovanja emitenta i prava sadržanih u kratkoročnim hartijama od vrijednosti koje se emituju, kao i da činjenice koje bi mogle uticati na potpunost i istinitost ovog prospekta nijesu izostavljene."

Kada je emitent kratkoročnih hartija od vrijednosti banka obavezna je da, pored podataka iz stava 1 tačka 4) ovog člana, dostavi i sljedeće podatke:

- 1) pokazatelj povrata na aktivu,
- 2) pokazatelj povrata na kapital,
- 3) odnos ukupne aktive i prihodonosne aktive,
- 4) odnos depozita i ukupnih kredita,
- 5) broj velikih izloženosti prema jednom korisniku ili grupi povezanih korisnika,
- 6) zbir velikih izloženosti banke u odnosu na kapital prve klase,
- 7) ukupno izdvojene rezervacije za potencijalne kreditne gubitke,
- 8) ukupno izdvojene rezerve na ostalu aktivu,
- 9) ulaganja banke u druga pravna lica.

Kada je emitent kratkoročnih hartija od vrijednosti banka, emitent uz zahtjev iz člana 2 stav 3 ovih Pravila dostavlja prethodno mišljenje Centralne banke Crne Gore.

Član 7

Za tačnost i potpunost podataka sadržanih u prospektu odgovorni su emitent, izvršni direktor i članovi odbora direktora emitenta, odnosno druga odgovorna lica emitenta, kao i lica koja su pripremila podatke i dala profesionalno mišljenje ili potvrdu o njihovoj tačnosti i potpunosti.

Član 8

Komisija može odobriti da se u prospekt ne moraju unijeti informacije, čije se unošenje inače traži u skladu sa ovim pravilima, ako ocijeni da:

- 1) bi otkrivanje te informacije bilo u suprotnosti sa javnim interesom;
- 2) je informacija male važnosti i nije vjerovatno da može uticati na procjenu emitentovih prava i obaveza, finansijsku poziciju, dobitke ili gubitke i perspektive emitenta; ili
- 3) bi otkrivanje takve informacije bilo štetno za emitenta, a nije vjerovatno da njeno izostavljanje navede investitora na pogrešne zaključke u vezi sa činjenicama i okolnostima potrebnim za procjenu kratkoročnih hartija od vrijednosti.

Član 9

Kada emitent u istoj kalendarskoj godini izda više emisija kratkoročnih hartija od vrijednosti putem javne ponude, obavezan je za prvu emisiju u toj godini da dostavi Komisiji prospekt sačinjen u skladu sa ovim pravilima (potpun prospekt), dok je za naredne emisije u toj godini obavezan dostaviti prospekt koji sadrži samo razlike koje su nastale od dana objavljivanja potpunog prospekta i za koje je vjerovatno da mogu uticati na vrijednost kratkoročnih hartija od vrijednosti (dopunski prospekt), uz uslov da tom prospektu priključi potpuni prospekt.

Član 10

U slučaju primanja nepotpunog ili neurednog zahtjeva ili zahtjeva sa formalnim nedostatkom, Komisija će, u razumnom roku, pismeno zatražiti od emitenta da otkloni uočene nedostatke.

Emitent je dužan, u roku određenom od Komisije, otkloniti uočene nedostatke i dostaviti Komisiji traženu dokumentaciju.

Komisija odlučuje o zahtjevu u roku od 30 dana od dana prijema uredno podnijetog zahtjeva.

Ako emitent ne otkloni nedostatke u datom roku, pa se zbog toga zahtjev ne može riješiti, smatra se da je emitent odustao od zahtjeva. U ovom slučaju emitent ne može ponovo podnijeti Komisiji zahtjev za odobrenje prospekta za javnu ponudu emisije iste vrste kratkoročnih hartija od vrijednosti prije isteka roka od tri mjeseci od dana isteka roka datog za otklanjanje nedostataka.

Član 11

Komisija, u roku od 30 dana od dana prijema uredno podnijetog zahtjeva, donosi rješenje o odobrenju prospekta za javnu ponudu emisije kratkoročnih hartija od vrijednosti ili rješenje o odbijanju zahtjeva.

Komisija će odbiti zahtjev naročito ako:

- 1) utvrdi da podaci u zahtjevu i dokumenti priloženi uz zahtjev nisu potpuni, tačni ili na drugi način nijesu u skladu sa zakonom i ovim pravilima;
- 2) utvrdi da emitent prikuplja kapital za neko drugo lice u cilju izbjegavanja da se to lice pojavi kao emitent;
- 3) ocijeni da se emisijom hartija od vrijednosti ugrožavaju interesi javnosti.

Član 12

Oglas o javnom pozivu za upis i uplatu kratkoročnih hartija od vrijednosti može se objaviti nakon odobrenja prospekta.

Oglas o javnom pozivu za upis i uplatu kratkoročnih hartija od vrijednosti obavezno se objavljuje najmanje u jednom javnom glasilu koji se distribuira na cijeloj teritoriji Republike Crne Gore u tekstu koji mora biti istovjetan sa tekstom predloga tog oglasa dostavljenog Komisiji, u roku od tri dana od dana prijema rješenja Komisije o odobrenju prospekta za javnu ponudu kratkoročnih hartija od vrijednosti.

Emitent je obavezan da Komisiji dostavi fotokopiju objavljenog oglasa o javnom pozivu za upis i uplatu kratkoročnih hartija od vrijednosti u roku od tri dana od dana njihovog objavljivanja.

Član 13

Emitent može odustati od emisije kratkoročnih hartija od vrijednosti ako su nastupile nepredviđene okolnosti koje onemogućavaju emisiju ili ostvarivanje ciljeva emisije, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema rješenja Komisije kojim je odobrena ta emisija.

U slučajevima odustanka od emisije kratkoročnih hartija od vrijednosti, emitent je obavezan o tome obavijestiti Komisiju u roku od osam dana od dana donošenja odluke o odustajanju od emisije.

U slučajevima iz stava 2 ovog člana Komisija donosi rješenje o poništenju rješenja o odobrenju prospekta za javnu ponudu emisije kratkoročnih hartija od vrijednosti.

Član 14

Kupoprodaja kratkoročnih hartija od vrijednosti, iz emisije za koju je Komisija odobrila prospekt za javnu ponudu, vrši se preko ovlaštenog učesnika na tržištu hartija od vrijednosti (u daljem tekstu: ovlašćeni učesnik) na berzi.

Emitent je dužan da ovlaštenom učesniku da nalog za prodaju svih kratkoročnih hartija od vrijednosti odjednom po prodajnoj cijeni utvrđenoj u prospektu, koji taj nalog unosi na berzu.

Nalog za kupovinu ne može se unijeti na berzu prije nego što se unese nalog za prodaju.

Kupci kratkoročnih hartija od vrijednosti daju svom ovlaštenom učesniku nalog za kupovinu po cijeni koja ne može biti niža od prospektom utvrđene prodajne cijene. U slučajevima kada je nalog za kupovinu dat po cijeni višoj od prodajne, transakcije se sklapaju u skladu sa pravilima berze.

Član 15

Plaćanje kratkoročnih hartija od vrijednosti, iz emisije za koju je Komisija odobrila prospekt za javnu ponudu, vrši se na poslovni račun emitenta.

Za plaćanje kratkoročnih hartija od vrijednosti kupac je dužan da novčana sredstva za kupovinu tih hartija od vrijednosti uplati na račun koji njegov ovlašćeni učesnik vodi za klijente.

Ovlašćeni učesnik je dužan da sredstva za kupljene kratkoročne hartije od vrijednosti uplati na račun emitenta iz stava 1 ovog člana najkasnije u roku od T+3 (treći dan od dana sklapanja transakcije na berzi), s tim da plaćanje tih hartija od vrijednosti može izvršiti najranije narednog dana od dana sklapanja transakcije na berzi. Ukoliko ovlašćeni učesnik u roku od T+3 ne izvrši uplatu sredstava za kupljene hartije od vrijednosti, dužan je da emitentu, na ime naknade za neizvršenje zaključene transakcije, uplati sredstva u visini od 10% kupoprodajne cijene hartija od vrijednosti, u roku od dva dana od isteka roka T+3.

Član 16

Kratkoročne hartije od vrijednosti Komisija upisuje u poseban registar, koji sadrži naročito: naziv emitenta, redni broj emisije, obim emisije, broj emitovanih kratkoročnih hartija od vrijednosti i inicijalnu, odnosno nominalnu vrijednost tih hartija, ako je utvrđena.

Član 17

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Broj: 01/1-1888/4-06

Podgorica, 01. jun 2007. godine

PREDSJEDNIK KOMISIJE

dr Zoran Đikanović